20/03/2020

Μήπως ωφελούν οι ασθένειες και οι δοκιμασίες;

/ Γνώμες

Του Πρωτοπρ. Βασιλείου Καλλιακμάνη, Καθηγητού Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ

α) Ο άνθρωπος επιθυμεί πάντοτε να αποφεύγει ο,τιδήποτε προκαλεί πόνο και οδύνη. Αντιστέκεται σε ότι επιφέρει θλίψεις και δοκιμασίες. Και η επιθυμία αυτή αντα-ποκρίνεται προφανώς στη φύση του ανθρώπου και τη θεία καταγωγή του, αφού δη---μιουρ-γήθηκε εξαρχής «κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσιν» Θεού, αυτεξούσιος και ε-λεύ---θε-ρος, δίκαιος και πνευ-μα--το-φόρος, πρόσωπο μοναδικό και ανεπανάληπτο. Πλά-σθηκε για τη ζωή κι όχι για το θάνατο, ενώ παράλληλα χορηγήθηκε σε αυτόν η δυνα-τότητα μετοχής στην αφθαρσία και τη μακαριότητα, στη ζωή του Τριαδικού Θεού της α-γάπης.

β) Στον Παράδεισο, σύμφωνα με τη βιβλική διήγηση, πριν την πτώση δεν υπήρ-χε πόνος, οδύνη και στεναγμός. Αυτά προέκυψαν ως αποτέλεσμα παράχρησης της ελευθερίας και της συνακόλουθης αστοχίας του ανθρώπου. Η πορεία αυτή είχε παναν--θρώπινες διαστάσεις, αφού εισήλθε στον κόσμο η οδύνη, ο πόνος, η

ασθένεια, η φθορά και ο θάνατος, που κληροδοτήθηκαν έκτοτε σε ολόκληρο το ανθρώπινο γένος. Η φθαρ-τό-τη-τα και η θνητότητα διακρίνονται εντονότερα στη γέννηση και το θάνατο. Με πόνους και ωδίνες έρχεται ο άνθρωπος στον κόσμο. Με αγωνία και οδύνη τον εγκα-ταλείπει.

γ) Όμως, στο διάστημα της παρούσας ζωής δίδεται η ευκαιρία να ξεπερα-στούν και να αξιοποιηθούν θετικά τα λυπηρά της ζωής. Δηλαδή, να γίνουν αφορμή αυτογ-νω-σίας, πηγή δημιουργικής δράσης και αφετηρία ισχυροποίησης της θέλησης για ανα-ζή-τηση του αρχαίου κάλλους, του απολεσθέντος παραδείσου. Οι θλίψεις και οι δο-κι-μα-σίες εάν αξιοποιηθούν θετικά, ελευθερώνουν από τις συνέπειες της πτώ-σεως. Αυτό όμως γίνεται με ασκητικά αθλήματα που έλκουν τη θεία χάρη στην καρ--διά του χριστιανού.

δ) Γρά-φει ο όσιος Παΐσιος: «Η ζωή δεν είναι κατασκήνωση· έχει χαρές έχει όμως και λύπες. Τα χτυπήματα των δοκιμασιών είναι απαραίτητα για τη σωτηρία της ψυχής μας, γιατί αυτά λαμπικάρουν την ψυχή. Όπως συμβαίνει με τα ρούχα· όσο τα τρίβουμε όταν τα πλένουμε, τόσο καλύτερα καθαρίζουν... Οι άν-θρω-ποι που τους χτύπησαν μερικοί βαρδάρηδες –δοκιμασίες-, είτε γιατί το επέτρεψε ο Θεός, για να τους φρενάρη, είτε από φθόνο του πονηρού, χρειάζονται μετά πολλές λιακάδες και δροσιά πνευματική, για να ανθίσουν και να καρποφορήσουν».

ε) Ο δε όσιος Σωφρόνιος του Έσσεξ γράφει: «Ο πόνος αυτός είναι γεμάτος νόημα. Χάρη στον πόνο αυτό γίνομαι εύσπλαχνος και βλέπω εν πνεύματι όλους τους άλλους που πάσχουν· κα-τέρ-χεται μέσα μου θεία αγάπη, κατ' αρχήν ως ευσπλαχνία προς όλη την κτίση, στον δε μέλλοντα αιώνα ως μακαριότητα στη θέα των σε-σω-σμέ-νων μέσα στην ΄Αφθαρτη Δόξα». Η άφθαρτη αυτή δόξα του Παραδείσου είναι δύ-σκο-λο να περι-γρα-φεί με ανθρώπινους λόγους, να εκφρασθεί με κτιστά ανθρώπινα ρή-μα-τα. Και αυτό φαίνεται από τη μαρτυρία του Αποστόλου Παύλου στην προς Κοριν-θίους Επιστολή (Β΄ Κορ. 12,1 κ.ε.). Ο Απόστολος στην περικοπή αυτή αναφέρεται στις οπτασίες και αποκαλύψεις που είχε, όταν αξιώθηκε να φθάσει μέχρι τρίτου ουρανού. Ανυψώθηκε και μεταφέρθηκε στον παράδεισο κι άκουσε λόγια, που δεν μπορεί να εκφράσει ούτε επιτρέπεται να αναφέρει άνθρωπος. Η θαυμαστή εμπει-ρία του Παραδείσου τον κα-θι-στά εκστατικό και αδύναμο να περιγράφει τα θεία κάλλη. Η εμπειρία αυτή, που ήταν συγκλονιστική, κατέστη δυ-νατή χάρη στην κοι-νω-νία με τον Χριστό. Διότι όποιος κοινωνεί πραγματικά με Αυ-τόν, οδηγείται στη θεογ-νωσία. Και αληθινή θεογνω-σία σημαίνει μετοχή στην αιώνια ζωή (βλ. Ιωάν. 17,3).

στ) Εκπλήσσει το γεγονός, ότι ο θείος Απόστολος λίγο πιο κάτω δεν καυχιέ-ται τόσο για τη θαυμα-στή γεύση του παραδείσιου κάλλους, όσο για τον «σκόλοπα» της σαρκός του και τις «ασθένειές» του. Γράφει: «Για να μην υπερηφανεύομαι, ο

Θεός μου έδωσε ένα αγκάθι στο σώμα μου, έναν υπηρέτη του σατανά να με ταλαι-πωρεί, ώστε να μην υπε-ρηφανεύομαι. Γι’ αυτή την αρρώστια τρεις φορές παρεκά-λεσα τον Κύριο να τη διώ-ξει από πάνω μου. Η απάντησή του ήταν, Σου αρκεί η χάρη μου, γιατί η δύναμή μου φανερώνεται στην πληρότητά της μέσα σ’ αυτή την αδυναμία σου… Και καταλήγει: Γι’ αυτό χαίρομαι για τα παθήματά μου, τις βρισιές, τις θλίψεις, τους διωγμούς και τις πιέσεις που πέρασα για χάρη Του. “Όταν γαρ ασθενώ, τότε δυνατός ειμί”» (12,10).

ζ) Ο Απόστολος του Θεού καυχιέται, όχι επειδή έφθασε μέχρι τρίτου ουρανού, αλλά για τις ανθρώπινες δοκιμασίες και ασθένειες. Δεν είναι γνωστό σε τι συνίσταται ο «σκό-λο-πας» που τον ταλαιπωρούσε. ΄Ισως ήταν οι θλίψεις και ταλαιπωρίες που καταπόνησαν το σώμα του στη διάρκεια του αποστολικού του έργου. ΄Ισως ήταν κά-ποια πρόσωπα που αντιστάθηκαν στη διδαχή του, ή ακόμη και κάποια σωματική ασθέ-νεια. Σε κάθε περίπτωση εκείνος καυχιόταν για τους πειρασμούς και τις δοκιμα-σίες αυτές. Με την υπομονετική αντιμετώπισή τους γινόταν δόκιμος, για να κατα-σκη-νώσει επάνω του η δύναμη του Χριστού.

η) Στις μέρες μας ζούμε σε πρωτόγνωρες συνθήκες. Μήπως όλα αυτά που βιώνουμε πρέπει να μας συνεφέρουν από το θρησκευτικό μας βόλεμα και με ολοκάρ-δια μετάνοια και ταπείνωση να αναζητήσουμε αυθεντικές κι όχι επιφανειακές μορφές πνευ-ματικής ζωής; Ο Απόστολος Παύλος και οι άγιοι του Θεού μπορούν να γίνουν ο-δο-δείκτες στην πορεία μας για την ανάκτηση της θείας Χάριτος. Αρκεί να συ-νέλ-θου-με και να δούμε τον έσω άνθρωπο, να λαμπικάρουμε τις καρδιές μας από το «ειδεχθές προσωπείο των παθών», για να βγούμε στη «λιακάδα του Θεού».

Πηγή: www.pemptousia.gr